

Podstawowe informacje o zajęciach

Nazwa zajęć: **Zarządzanie środowiskowe**

Cykl kształcenia: **2021/2022**

Nazwa jednostki prowadzącej studia: **Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa**

Nazwa kierunku studiów: **Zarządzanie i inżynieria produkcji**

Obszar kształcenia: **nauki techniczne**

Profil studiów: **ogólnoakademicki**

Poziom studiów: **pierwszego stopnia**

Forma studiów: **stacjonarne**

Specjalności na kierunku: **Informatyka w zarządzaniu przedsiębiorstwem, Systemy zapewnienia jakości produkcji, Zarządzanie systemami produkcyjnymi**

Tytuł otrzymywany po ukończeniu studiów: **inżynier**

Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia: **Katedra Technologii Maszyn i Inżynierii Produkcji**

Kod zajęć: **806**

Status zajęć: **obowiązkowy dla programu Systemy zapewnienia jakości produkcji, Zarządzanie systemami produkcyjnymi**

Układ zajęć w planie studiów: **sem: 2 / W15 C15 / 2 ECTS / Z**

Język wykładowy: **polski**

Imię i nazwisko koordynatora: **dr hab. inż. prof. PRz Andrzej Pacana**

Dane kontaktowe koordynatora: **budynek L-29, pokój L-142, tel. , app@prz.edu.pl**

Pozostałe osoby prowadzące zajęcia

semestr 2: **mgr inż. Karolina Czerwińska**

Cel kształcenia i wykaz literatury

Główny cel kształcenia: **Student powinien posiadać umiejętności uwzględniania aspektów ekologicznych i ochrony środowiska przyrodniczego przy podejmowaniu decyzji i aktywności technologicznej. Student powinien posiadać podstawową wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu zarządzania środowiskowego ze szczególnym uwzględnieniem podejścia systemowego wyrażonego w normie ISO 14001 i Rozporządzeniu EMAS.**

Ogólne informacje o zajęciach kształcenia: **Przedmiot obowiązkowy dla programu logistyka produkcji**

Wykaz literatury, wymaganej do zaliczenia zajęć

Literatura wykorzystywana podczas zajęć wykładowych

1. A.Pacana, *Zarządzanie środowiskowe zgodne z ISO 14001:2015*, OWPRZ, Rzeszów ., 2018
2. Pacana A., *Projektowanie i wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego zgodnych z ISO 14001*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej. Rzeszów ., 2010

Literatura wykorzystywana podczas zajęć ćwiczeniowych/laboratoryjnych/innych

1. Pacana A., *Zarządzanie środowiskowe zgodne z ISO 14001:2015. Monografia* , Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej., 2018
2. Pacana A., *Projektowanie i wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego zgodnych z ISO 14001*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej. Rzeszów ., 2010
3. Niemiec W., Pacana A., Jurgilewicz O., *Aspekty zarządzania środowiskiem w praktyce inżynierskiej*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej., 2013

Literatura do samodzielnego studiowania

1. Nierzwicki Witold , *Zarządzanie środowiskowe*, PWE., 2006
2. PN-EN ISO 14001:2015, *System Zarządzania Środowiskowego*, 2016., 2016
3. ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1221/2009 z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie, , ,
4. *Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające załączniki I, II i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we W, , , 2017*

Literatura uzupełniająca

1. M.Szydłowski, H.W. Engel, A Ociepa , *Po prostu EMAS. Wprowadzenie do systemów zarządzania środowiskiem*, Wydawnictwo MFOŚ Warszawa ., 2005
2. A. Matuszak-Flejszman, *Jak skutecznie wdrażać system zarządzania środowiskowego wg norm ISO 14001*, PZITS,Poznań ., 2001

Wymagania wstępne w kategorii wiedzy/umiejętności/kompetencji społecznych Wymagania formalne: **Rejestracja na semestrze 2**Wymagania wstępne w kategorii Wiedzy: **Ekologia - podstawy edukacji ekologicznej**Wymagania wstępne w kategorii Umiejętności: **Umiejętność pracy w zespole.**Wymagania wstępne w kategorii Kompetencji społecznych: **Umiejętność samodzielnego poszerzania swej wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych**

Strona: 4

Efekty kształcenia dla zajęć

MEK	Student, który zaliczył zajęcia	Formy zajęć/metody dydaktyczne prowadzące do osiągnięcia danego efektu kształcenia	Sposoby weryfikacji każdego z wymienionych efektów kształcenia	Związki z KEK	Związki z PRK
01.	Ma pogłębioną wiedzę ogólną niezbędną do rozumienia społecznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżyniera w przedsiębiorstwie przemysłu maszynowego ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania środowiskowego opartego o ISO 14001. Posiada wiedzę o normach i aspektach ekologicznych w rozwiązaniach technicznych i w organizacjach, rozumiejąc jednocześnie potrzebę doskonaleni	wykład	test pisemny	K_W10++ K_W11+ K_W14+ K_K01+ K_K02+	P6S_UU P6S_UW P6S_WK
02.	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, integrować je, dokonywać ich interpretacji oraz wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać opinie. Potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania organizacyjne w szczególności systemy, procesy środowiskowe. Posiada umiejętności prowadzenia badań naukowych.	ćwiczenia problemowe	prezentacja projektu	K_U01+ K_U09+ K_U13+	P6S_UW
03.	Potrafi, zgodnie z zadaną specyfikacją, zaprojektować elementy systemu zarządzania środowiskowego (PS, procedura/instrukcja, program) posiadając przy tym umiejętność posługiwania się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami ISO serii 14000.	ćwiczenia problemowe	prezentacja projektu	K_U16++	P6S_UW

Uwaga: W zależności od sytuacji epidemicznej, jeżeli nie będzie możliwości weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się określonych w programie studiów w sposób stacjonarny w szczególności zaliczenia i egzaminy kończące określone zajęcia będą mogły się odbywać przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (w sposób zdalny).

Strona: 5

Treści kształcenia dla zajęć

Sem.	TK	Treści kształcenia	Realizowane na	MEK
2	TK01	Wprowadzenie; Podstawowe pojęcia w SZŚ; Ewolucja zarządzania środowiskiem: Edukacja ekologiczna, Produkcyjne problemy ochrony środowiska, Zasady zarządzania środowiskowego, Strategie zarządzania środowiskowego (3R, 4R, 5R, 3R/3U) w kontekście zrównoważonego rozwoju i czystszej produkcji	W01	MEK01
2	TK02	Systemowe podejście do ochrony środowiska: ISO 14000, EMAS, Ekorozwój regionalny - REMAS. Podstawowe pojęcia w Systemowym Zarządzaniu Środowiskowym; Normy ISO serii 14000; Geneza i istota norm ISO serii 14000; Zakres stosowania poszczególnych norm;	W02	MEK01
2	TK03	Struktura; Terminologia, Wymagania normy PN-EN ISO 14001:2015	W03	MEK01
2	TK04	Wymagania normy PN-EN ISO 14001:2015.	W04	MEK01
2	TK05	Wymagania EMAS; EMAS w Polsce i na świecie.	W05	MEK01
2	TK06	Czyste technologie, Czystsza Produkcja (Program CP: Filozofia CP, ochrona środowiska a CP, Polski Program CP),	W06	MEK01
2	TK07	Najlepsze dostępne praktyki w technice i technologiach. BAT (Best Available Technique) Najlepsze dostępne technologie. Ekoetykietowanie (Ecolabel)	W07	MEK01
2	TK08	Test	W08	MEK01
2	TK09	Wprowadzenie i omówienie ćwiczeń. Prezentacja wybranej (hipotetycznej organizacji)	C01	MEK02 MEK03
2	TK10	Analiza aktualnych działań prośrodowiskowych w organizacji, określenie aktualnej Polityki Środowiskowej	C02	MEK03
2	TK11	Opracowanie instrukcji/procedury Identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych. Wybór znaczących aspektów i weryfikacja celów w Polityce Środowiskowej. Sporządzanie Polityki Środowiskowej;	C03	MEK03
2	TK12	Opracowanie programu środowiskowego	C04	MEK03
2	TK13	Opracowanie listy procedur, procedury lub instrukcji SZŚ np. postępowania na wypadek awarii itp	C05	MEK03
2	TK14	Przygotowanie prezentacji w Power Point nt. wybranego zagadnienia z zakresu zarządzania środowiskowego - opcja / zaliczenie.	C06	MEK02
2	TK15	Zaliczenie / prezentacje - opcja	C07	MEK02 MEK03

Strona: 6

Nakład pracy studenta

Forma zajęć	Praca przed zajęciami	Udział w zajęciach	Praca po zajęciach
Wykład (sem. 2)	Przygotowanie do kolokwium: 10.00 godz./sem.	Godziny kontaktowe: 15.00 godz./sem.	Uzupełnienie/studiowanie notatek: 3.00 godz./sem.
Ćwiczenia/Lektorat (sem. 2)	Przygotowanie do ćwiczeń: 3.00 godz./sem. Przygotowanie do kolokwium: 5.00 godz./sem.	Godziny kontaktowe: 15.00 godz./sem.	
Konsultacje			

(sem. 2)		Udział w konsultacjach: 1.00 godz./sem.	
Zaliczenie (sem. 2)	Przygotowanie do zaliczenia: 2.00 godz./sem.	Zaliczenie pisemne: 2.00 godz./sem.	

Strona: 7

Sposób wystawiania ocen składowych zajęć i oceny końcowej

Forma zajęć	Sposób wystawiania oceny podsumowującej
Wykład	Na zaliczeniu pisemnym lub ustnym wykładu sprawdzana jest realizacja efektu modułowego (MEK01). Uzyskana ocena jest proporcjonalna do poprawnych odpowiedzi udzielonych przez studenta.
Ćwiczenia/Lektorat	Na zaliczeniu praktycznym ćwiczeń sprawdzana jest realizacja efektów modułowych: MEK02 i MEK 03. Sprawdzenie wiedzy obejmuje zawartość ćwiczeń i/lub odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie jego zaliczania. Uzyskana ocena z projektu jest proporcjonalna do zawartości projektu i poprawności odpowiedzi udzielonych przez studenta jest średnią arytmetyczną ocen MEK 02 i MEK 03.
Ocena końcowa	Warunkiem zaliczenia modułu jest osiągnięcie wszystkich efektów modułowych i zaliczenie wszystkich form zajęć. Ocena końcowa wyznaczana jest jako średnia ważona: Ocena końcowa = 0,6 x ocena z MEK 01 + 0,2 x ocena z MEK 02 + 0,2 x ocena z MEK 03. Istnieje możliwość podwyższenia oceny przez koordynatora (wykładowcę) o pół stopnia w wyniku wykazania aktywności. Szczegóły zostaną podane podczas omawiania karty modułu i efektów kształcenia.

Strona: 8

Przykładowe zadania

Wymagane podczas egzaminu/zaliczenia	
Realizowane podczas zajęć ćwiczeniowych/laboratoryjnych/projektowych	
Inne	

Czy podczas egzaminu/zaliczenia student ma możliwość korzystania z materiałów pomocniczych: **nie**

Strona: 9

Treści zajęć powiązane są z prowadzonymi badaniami naukowymi: tak**Publikacje naukowe**

1. A. Dzierwa; A. Pacana; R. Radwański, *The use of the design FMEA method on the example of a guttering system*, ., 2020
2. A. Dzierwa; A. Pacana; R. Radwański, *Wpływ nagięcia hydrostatycznego na wybrane parametry struktury geometrycznej powierzchni po procesie frezowania*, ., 2020
3. A. Pacana, *Wybrane techniki zarządzania jakością w logistyce przedsiębiorstw*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2020
4. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza możliwości wykorzystania statystycznej kontroli odbiorczej do oceny żywotności wyrobu*, ., 2020
5. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza niezgodności w procesie produkcji płyt meblowych*, ., 2020
6. A. Pacana; D. Siwiec, *Analysis of the causes of porosity identified by non-destructive testing*, ., 2020
7. A. Pacana; D. Siwiec, *Analysis of the quality of bearing housing and improving the method of identifying the root of incompatibility*, *Materials Research Forum LLC.*, 2020
8. A. Pacana; D. Siwiec, *Identifying the source of the problem by using implemented the FAHP method in the selected quality management techniques*, ., 2020
9. A. Pacana; D. Siwiec, *Improving the process of analysing the causes of problem by integrating the Ishikawa diagram and FAHP method*, ., 2020
10. A. Pacana; D. Siwiec, *Pro-quality choice a machine by using ordered fuzzy numbers model*, *De Gruyter.*, 2020
11. A. Pacana; D. Siwiec, *The use of quality management techniques to identify sources of incompatibilities in sealants*, ., 2020
12. A. Pacana; D. Siwiec, *Using Decision-Making Tools to Analyse the Renewables in the Industrial Energetics Sector*, ., 2020
13. A. Pacana; D. Siwiec, *Wykorzystanie technik zarządzania do identyfikacji źródła niezgodności uszkodzeń mechanicznych*, ., 2020
14. A. Pacana; D. Siwiec; A. Woźny, *An analysis of a fracture in a mining excavator arm using quality management techniques*, ., 2020
15. A. Pacana; R. Ulewicz, *Analysis of causes and effects of implementation of the quality management system compliant with ISO 9001*, ., 2020
16. G. Ostasz; A. Pacana; K. Rejman, *Zarządzanie ryzykiem w procesach logistycznych*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2020
17. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analiza niezgodności w procesie produkcyjnym z wykorzystaniem wskaźników KPI i narzędzi zarządzania jakością*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2020
18. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analiza zarządzania ciągłością wiedzy w nowoczesnym przedsiębiorstwie*, ., 2020
19. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of energy efficiency in Poland in 2008-2018 in the context of sustainable development*, ., 2020
20. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of the exterior door production process using key performance indicators (KPI)*, ., 2020
21. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of the internal door technological process*, ., 2020
22. K. Czerwińska; A. Pacana, *Comparative Tests of the Quality of the Piston Combustion Chamber for a Diesel Engine*, ., 2020
23. K. Czerwińska; A. Pacana, *Customer satisfaction analysis for assembly services*, ., 2020
24. K. Czerwińska; A. Pacana, *Improving the effectiveness of proceedings with disagreements in a production process with applying of report 8D*, *De Gruyter.*, 2020
25. K. Czerwińska; A. Pacana, *Improving the quality level in the automotive industry*, ., 2020
26. K. Czerwińska; A. Pacana, *Kluczowe wskaźniki efektywności (KPI)*, ., 2020
27. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Dobór robota przemysłowego do usprawnienia procesu kontroli jakości korpusu sprężarki*, *Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.*, 2020
28. K. Czerwińska; A. Pacana; R. Ulewicz, *Analysis of the diagnostic process of castings used in automotive*, *Materials Research Forum LLC.*, 2020
29. K. Czerwińska; G. Ostasz; A. Pacana, *Quality Management of Aluminum Pistons with the Use of Quality Control Points*, ., 2020
30. K. Czerwińska; R. Dwornicka; A. Pacana, *Improvement Of The Production Process With The Use Of Selected Kpis*, ., 2020
31. K. Czerwińska; R. Dwornicka; A. Pacana, *Improvement of the surface of the combustion chamber of a piston using selected techniques of production organization*, *Materials Research Forum LLC.*, 2020
32. L. Bednarova; A. Pacana; D. Siwiec, *Method of Choice: A Fluorescent Penetrant Taking into Account Sustainability Criteria*, ., 2020

33. L. Bednarova; A. Pacana; D. Siwiec, *Metoda doboru penetrantów dla przemysłowych badań nieniszczących*, ., 2020
34. L. Bednarova; K. Czerwińska; J. Džuková; A. Pacana, *Analysis of a practical approach to the concept of sustainable development in a manufacturing company in the automotive sector*, ., 2020
35. L. Bednarova; K. Czerwińska; J. Džuková; A. Pacana, *Qualitative aspects of rationalisation of company management*, ., 2020
36. L. Bednarova; K. Czerwińska; M. Kawalec; A. Pacana, *Diagnozowanie jakości powierzchni tłoka aluminiowego po procesie fosforanowania*, ., 2020
37. O. Jurgilewicz; A. Pacana, *Elementy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy w przedsiębiorstwach*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2020
38. R. Dwornicka; A. Pacana; D. Siwiec, *Improving the non-destructive test by initiating the quality management techniques on an example of the turbine nozzle outlet*, *Materials Research Forum LLC.*, 2020
39. R. Dwornicka; A. Pacana; D. Siwiec, *Quality Analysis of the Mechanical Lever and Improvement of Non-Destructive Testing Process*, ., 2020
40. A. Pacana, *Analysis of the Design and Implementation Phase of ISO 14001 Environmental Management Systems in Manufacturing Enterprises*, *Walter de Gruyter (Sciendo).*, 2019
41. A. Pacana, *Badania korzyści z wdrożeń systemu zarządzania jakością, środowiskowego i bhp*, POLSKIE WYDAWNICTWO EKONOMICZNE SA., 2019
42. A. Pacana, *Inżynieria jakości*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
43. A. Pacana, *Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy zgodne z ISO 45001:2018*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
44. A. Pacana; D. Siwiec, *An analysis of the causes of track twist at high speed of driving*, ., 2019
45. A. Pacana; D. Siwiec, *An analysis of the changes of employment in industry*, ., 2019
46. A. Pacana; D. Siwiec, *An Improvement of Quality of the Rear Cover of Bearing Turbine with the use of Selected Methods*, *Walter de Gruyter (Sciendo).*, 2019
47. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza kosztowo – jakościowa penetrantów fluoroscencyjnych do badań nieniszczących*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
48. A. Pacana; D. Siwiec, *Analysis of the causes of incompatibilities in the selected production processes*, ., 2019
49. A. Pacana; D. Siwiec, *Analysis of the causes of mechanical damage in production of furniture fronts*, ., 2019
50. A. Pacana; D. Siwiec, *The fuzzy logic use to identify causes of crack the excavator's ear arm*, ., 2019
51. A. Pacana; D. Siwiec, *The use of quality management techniques to analyse the cluster of porosities on the turbine outlet nozzle*, ., 2019
52. A. Pacana; D. Zimon; G. Zimon, *Inżynierskie metody i narzędzia doskonalenia procesów logistycznych w przedsiębiorstwie*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
53. A. Pacana; M. Szydelko; B. Trybus; J. Woźniak, *Prace Kół Naukowych Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 2018/2019*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
54. E. Dulova Spisakova; B. Gontkovičová; J. Majernikova; A. Pacana; E. Spisak, *Management of research and development activities in the context of strategy Europe 2020*, ., 2019
55. G. Ostasz; A. Pacana, *Podstawy zarządzania bhp w przedsiębiorstwach. Monografia*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
56. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of quality control of the graphite process on the example of a company from the automotive industry*, ., 2019
57. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of the causes of control panel inconsistencies in the gravitational casting process by means of quality management instruments*, ., 2019
58. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of the efficiency of machine use on the production line of interior doors*, ., 2019
59. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of the implementation of the identification system for directly marked parts - DataMatrix code*, ., 2019
60. K. Czerwińska; A. Pacana, *Analysis of the implementation of the selected lean production method in the production company*, ., 2019
61. K. Czerwińska; A. Pacana, *Doskonalenie jakości wyrobów budowlanych z wykorzystaniem punktów kontroli*, ., 2019
62. K. Czerwińska; A. Pacana, *Doskonalenie procesu produkcji z wykorzystaniem metod projektowania jakości*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
63. K. Czerwińska; D. Malindžák ; A. Pacana; D. Siwiec, *Analysis of non-compliance of industrial robot arm parts*, ., 2019
64. K. Czerwińska; D. Malindžák ; A. Pacana; D. Siwiec, *Improving the quality of the product using non-destructive testing and selected quality management instruments*, ., 2019
65. K. Czerwińska; R. Dwornicka; A. Pacana, *Analysis of non-compliance for the cast of the industrial robot basis*, TANGER LTD., 2019
66. L. Bednarova; A. Pacana; D. Siwiec, *Analysis of the incompatibility of the product with fluorescent method*, ., 2019
67. L. Bednarova; A. Pacana; M. Rusko; D. Siwiec; M. Zawada, *Wspomaganie decyzji w procesie doboru penetrantów fluorescencyjnych do przemysłowych badań nieniszczących*, ., 2019
68. L. Bednarova; K. Czerwińska; A. Pacana, *Comprehensive improvement of the surface quality of the diesel engine piston*, ., 2019
69. L. Bednarova; Z. Hajduova; A. Pacana; D. Siwiec, *Wybrane metody zarządzania jakością stosowane do oceny druku etykiet*, ., 2019
70. M. Jurgilewicz; A. Pacana, *Zarządzanie bezpieczeństwem środowiskowym w przedsiębiorstwach*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2019
71. A. Czajkowska; A. Czajkowska; M. Ingaldi; M. Ingaldi; A. Pacana; A. Pacana, *Współczesne systemy zarządzania w organizacjach*, *Oficina Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji.*, 2018
72. A. Gazda; A. Pacana; N. Žyczyński, *Monitoring the process of anodising of VW70U pistons using the control chart*, ., 2018
73. A. Pacana, *Analiza porównawcza przyczyn i skutków wdrożeń systemu zarządzania środowiskowego i BHP*, OFICYNA WYDAWNICZA POLSKIEGO TOWARZYSTWA ZARZĄDZANIA PRODUKCJĄ., 2018
74. A. Pacana, *Application of function of quality losses G. Taguchi for study of roller burnishing parameters*, ., 2018
75. A. Pacana, *Instrumenty koncepcji "Przemysł 4.0"*, STRIX n. f. Žilina., 2018
76. A. Pacana, *Modern approach to health and safety management in standard ISO 45001*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
77. A. Pacana, *Opracowanie opinii o innowacyjności w zakresie innowacji bezkolizyjnego gwintu o zarysie trójkątnym różnych geometrii stosowanego w częściach własnej produkcji dla branży lotniczej*, ., 2018
78. A. Pacana, *Opracowanie opinii o innowacyjności w zakresie innowacji produktowej opartej o technologię czyszczenia tkanin w ozonie*, ., 2018
79. A. Pacana, *Opracowanie technologii produkcji gwintów wytwarzanych w sposób umożliwiający bezkolizyjny montaż elementów z ograniczeniem do gwintów o zarysie trójkątnym różnych geometrii*, ., 2018
80. A. Pacana, *Prace badawczo – rozwojowe dotyczące badań modelowych możliwości wykorzystania rezystancyjnych struktur grubowarstwowych do ogrzewania podłogowego*, ., 2018
81. A. Pacana, *Prace badawczo-rozwojowe związane z innowacyjnym systemem skoringowo-balistycznym wykorzystywanym w strzelectwie długodystansowym*, ., 2018
82. A. Pacana, *Supervision of measuring equipment based on risk management and ISO 9001*, ., 2018
83. A. Pacana, *Zarządzanie środowiskowe zgodne z ISO 14001:2015*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
84. A. Pacana; D. Siwiec, *An analysis of making an investment decision utilizing selected methods of strategic management*, ., 2018

85. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza czynników mających wpływ na wybór leków*, ., 2018
86. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza problemu wyrobów niezgodnych z wykorzystaniem instrumentów zarządzania jakością*, ., 2018
87. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza rozwiązania problemu wyrobów niezgodnych z wykorzystaniem metodyki 8D*, ., 2018
88. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza wybranych segmentów przemysłu tekstylnego*, ., 2018
89. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza zapewnienia bezpieczeństwa pracy w zakładzie produkującym kruszywo*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2018
90. A. Pacana; D. Siwiec, *Dobór maszyny z wykorzystaniem drzewa decyzyjnego i metody AHP*, ., 2018
91. A. Pacana; D. Siwiec, *Ocena jakości usług Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Rzeszowie*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
92. A. Pacana; D. Siwiec; A. Tittinger, *Analysis of academic health and safety culture*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
93. A. Pacana; D. Zimon; G. Zimon, *Wybrane metody zarządzania logistycznego*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
94. A. Pacana; J. Pacana, *Analysis of Possibilities of Using Polymeric Materials for Testing Prototypes of Harmonic Drive*, *Materials Research Forum.*, 2018
95. G. Ostasz; A. Pacana, *Occupational health and safety at workplaces: monograph*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
96. H. Chłodnicka; A. Pacana; M. Pocięcha; D. Siwiec, *Wpływ kompresji postaci leku na uwalnianie substancji czynnej*, ., 2018
97. K. Antos; A. Pacana, *Comparative Analysis of the Implementation of the SMED Method on Selected Production Stands*, ., 2018
98. K. Czerwińska; A. Pacana, *Porównanie dokładności określania poziomu ryzyka zawodowego na stanowisku przemysłowym*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2018
99. K. Czerwińska; A. Pacana, *Selected aspects of production control a crankshaft with a free forging method TR*, ., 2018
100. K. Czerwińska; A. Pacana, *Wspomaganie badań radiograficznych tłoka z wykorzystaniem narzędzi zarządzania jakością*, ., 2018
101. K. Czerwińska; A. Pacana, *Zastosowanie narzędzi zarządzania jakością do analizy przyczyn wadliwości wyrobu*, ., 2018
102. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza i ocena ryzyka zawodowego na stanowisku kierowcy*, ., 2018
103. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza niezgodności odlewów felg do samochodów osobowych*, ., 2018
104. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza wybranych działalności podnoszących bezpieczeństwo ruchu drogowego na przykładzie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Rzeszowie*, ., 2018
105. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Narzędzia i wybrane metody zarządzania jakością: teoria i praktyka*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2018
106. K. Czerwińska; G. Ostasz; A. Pacana, *Safety in the company as an effective management element*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
107. K. Osieczko; A. Pacana; B. Trybus, *Prace Kół Naukowych Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 2017/2018*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
108. L. Bednarova; B. Hricova; A. Pacana, *Development and the main causes of fatal work injuries in Slovakia for the period 2015 - 2016*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
109. L. Bednarova; B. Hricova; E. Lumnitzer; A. Pacana, *Development of materials obtained from recycled cars and their subsequent use in noise reduction*, ., 2018
110. L. Bednarova; D. Malindžák ; A. Pacana, *Wybrane techniki zarządzania jakością w przemyśle i logistyce*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
111. L. Bednarova; J. Chovancova; A. Pacana; R. Ulewicz, *The analysis of success factors in terms of adaptation of expatriates to work in international organizations*, ., 2018
112. L. Bednarova; K. Czerwińska; A. Pacana, *Analiza i propozycja usprawnienia procesu wytwarzania felg*, STRIX n. f. Žilina., 2018
113. L. Bednarova; K. Czerwińska; A. Pacana, *Discrepancies analysis of casts of diesel engine piston*, ., 2018
114. M. Kawalec; A. Pacana; J. Rewilak, *Development of the 5S method implementation on the grounds of collected experience*, ., 2018
115. M. Kawalec; A. Pacana; J. Rewilak, *Improvement of implementation of the 5S method using the simplified FMEA method*, ., 2018
116. T. Olejarz; A. Pacana; D. Siwiec, *Hazard analysis and occupational risk assessment on the position roofer with using the method of risk score*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2018
117. A. Czajkowska; M. Ingaldi; A. Pacana, *Projektowanie i wdrażanie sformalizowanych systemów zarządzania*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
118. A. Pacana, *Analiza liczby zbadanych wypadków przy pracy*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2017
119. A. Pacana, *Comparative occupational risk assessment in a CNC machine tool operator position*, ., 2017
120. A. Pacana, *Istota działań korygujących w systemach zarządzania bhp*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2017
121. A. Pacana, *Opracowanie opinii o innowacyjności w zakresie innowacji produktowej dla branży motoryzacyjnej w postaci szablonu kontrolnego wyprodukowanego za pomocą drukarki 3D*, ., 2017
122. A. Pacana, *Opracowanie opinii o innowacyjności w zakresie innowacji produktowej opartej o technologię produkcji palet za pomocą linii technologicznej*, ., 2017
123. A. Pacana, *Opracowanie opinii o innowacyjności w zakresie innowacji systemu informatycznego do zautomatyzowanej obsługi transakcji handlowych*, ., 2017
124. A. Pacana, *Opracowanie opinii o innowacyjności w zakresie produkcji broszur w formacie A4 szytych po krótszym boku (albumowo)*, ., 2017
125. A. Pacana, *Opracowanie opinii o innowacyjności w zakresie technologii wytwarzania półfabrykatów stalowych o zwiększonej trwałości do akumulatorów hydraulicznych wykorzystywanych w branży lotniczej*, ., 2017
126. A. Pacana, *Praca zespołowa i liderzy*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
127. A. Pacana, *Prace badawczo-rozwojowe w zakresie innowacji produktowej opartej o technologię produkcji palet za pomocą linii technologicznej*, ., 2017
128. A. Pacana, *Prace badawczo-rozwojowe związane z innowacyjną technologią wytwarzania półfabrykatów stalowych o zwiększonej trwałości do akumulatorów hydraulicznych wykorzystywanych w branży lotniczej*, ., 2017
129. A. Pacana, *Ryzyka i szanse w przeglądzie systemów zarządzania bhp*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2017
130. A. Pacana; A. Pacana, *Synthesis of the environmental management system compliant with the ISO 14001*, [b.w.], 2017
131. A. Pacana; A. Pacana, *Ocena jakości procesu dydaktycznego metodą Servqual*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2017
132. A. Pacana; A. Woźny, *Syntetische Auffassung der Methoden für Gefährdungsbeurteilung*, Euro-Capitol Franciszek Hadam., 2017
133. A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza czynników mających wpływ na przekroczenie poziomu hałasu na hali produkcyjnej*, STRIX n. f. Žilina., 2017
134. A. Pacana; D. Siwiec, *The use of the AHP method to select a multifunction machine*, ., 2017
135. A. Pacana; D. Stadnicka, *Nowoczesne systemy zarządzania jakością zgodne z ISO 9001:2015*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
136. A. Pacana; J. Woźniak, *Badania satysfakcji studentów z organizacji roku akademickiego*, ., 2017

137. A. Pacana; P. Sygut, *Rola bezpieczeństwa w strategii przedsiębiorstwa*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2017
138. A. Pacana; R. Radwański; M. Śmiechowski; A. Woźny, *Koncepcja oceny jakości modyfikowanych tworzyw sztucznych o kontrolowanej reologii*, ., 2017
139. A. Pacana; R. Ulewicz, *Researches of determinants motivating to implementation of the environmental management system*, ., 2017
140. D. Malindziak; H. Pacaiova; A. Pacana, *Efektowny model jakości logistyki i poprawy ochrony środowiska w cementowni*, ., 2017
141. G. Ostasz; A. Pacana, *Zagrożenia na stanowiskach pracy - wybrane zagadnienia*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
142. G. Ostasz; A. Pacana; J. Woźniak, *Badanie satysfakcji studentów z systemu ankietyzacji*, ., 2017
143. H. Chłodnicka; G. Lew; A. Pacana, *Wpływ dodatku regranulatu na wybrane parametry użytkowe folii stretch. Krótki komunikat*, ., 2017
144. K. Antosz; A. Pacana, *Ocena efektywności wdrożenia metody SMED dla wybranych stanowisk produkcyjnych - studium przypadku*, OFICYNA WYDAWNICZA POLSKIEGO TOWARZYSTWA ZARZĄDZANIA PRODUKCJĄ., 2017
145. K. Antosz; K. Brudniak; A. Pacana, *Analiza porównawcza wybranych metod oceny ryzyka zawodowego na stanowisku mechanika samochodowego*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
146. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza logistyki transportu na przykładzie Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2017
147. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Analiza procesu produkcyjnego drzwi wewnątrzlokalowych ramiakowych stile – studium przypadku*, STRIX n. f. Żilina., 2017
148. K. Czerwińska; A. Pacana; D. Siwiec, *Eliminacja przyczyn powstawania wyrobów niezgodnych w hurtowni motoryzacyjnej z wykorzystaniem narzędzi zarządzania jakością*, STRIX n. f. Żilina., 2017
149. K. Czerwińska; I. Liberko; A. Pacana, *Zarządzanie produkcją drzwi ukierunkowane na redukcję MUDA*, STRIX n. f. Żilina., 2017
150. L. Bednarova; A. Pacana; A. Świercz, *Analiza konstrukcji FMEA resoru piórowego*, STRIX n. f. Żilina., 2017
151. M. Byra; I. Liberko; A. Pacana; A. Woźny, *Delivery assessment project for wood processing plant*, ., 2017
152. M. Dobosz; A. Pacana; P. Saja; A. Woźny, *Additional components of risk assessment and their impact on the probability parameter*, ., 2017
153. P. Belch; A. Pacana; M. Szydełko; B. Trybus; S. Wyderka, *Prace Kół Naukowych Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 2016/2017*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
154. T. Olejarz; G. Ostasz; A. Pacana, *Zaktualizowane podejście do metodyki wdrażania systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
155. T. Olejarz; G. Ostasz; A. Pacana, *Zarządzanie kryzysowe elementem bezpieczeństwa społeczności lokalnych*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2017
156. W. Kulpa; G. Lew; A. Pacana, *Rating the quality of implementation of environmental management systems*, ., 2017
157. W. Kulpa; G. Lew; A. Pacana, *The concept of customer cost accounting*, ., 2017
158. A. Barłowski; A. Pacana, *Analiza FMEA procesu produkcji narzędzi w PPUH BRYK*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
159. A. Czajkowska; M. Ingaldi; A. Pacana, *Zarządzanie bezpieczeństwem i produkcją z uwzględnieniem Lean Manufacturing*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2016
160. A. Kolanko; A. Pacana, *Analiza ankietowa możliwości wdrożenia systemu EMAS na przykładzie Zakładu Produkcyjnego EKORN SP. Z O. O.*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
161. A. Pacana, *Metoda 5S*, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji., 2016
162. A. Pacana, *Synteza systemowego zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
163. A. Pacana; A. Sadło, *Wykorzystanie metody 5S do doskonalenia organizacji produkcji na stanowisku montażu końcowego w GRUPIE OŻARÓW S.A.*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
164. A. Pacana; A. Sobczyńska; A. Woźny, *Koncepcja oceny jakości programów kształcenia*, ., 2016
165. A. Pacana; A. Sochacka, *Projekt systemu zarządzania środowiskiem EMAS dla New Pattern Sp.z o.o. S.K.A.*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
166. A. Pacana; A. Szetela, *Analiza i propozycje doskonalenia jakości w zaopatrzeniu w REWA Sp. z o.o.*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
167. A. Pacana; A. Woźny, *Draft questions of 5s pre-audit with regard to health and safety standards for tires retreating plant*, ., 2016
168. A. Pacana; E. Szywał, *Projekt procedury wdrażania SMED w przedsiębiorstwie produkcyjnym*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
169. A. Pacana; E. Zwolak, *Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku tokarskim*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
170. A. Pacana; I. Rączy, *Wykorzystanie metody AHP do wyboru samochodu ciężarowego typu ciągnik siodłowy*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
171. A. Pacana; J. Pacana, *The impact of geometry Errors on the Motion Transmission of Dual Path Gearing*, ., 2016
172. A. Pacana; J. Pacana; J. Sopol; B. Zatwarnicka-Madura, *Ocena jakości folii opakowaniowe z wykorzystaniem analizy przyczyn i skutków wad*, ., 2016
173. A. Pacana; J. Piś, *Projekt procedury przeprowadzania analizy FMEA dla ZPUH Wiertmet*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
174. A. Pacana; M. Pasternak-Malicka; A. Radoń-Cholewa; M. Zawada, *Wspomaganie podejmowania decyzji w produkcji folii opakowaniowej z wykorzystaniem analizy kosztowo-jakościowej*, WYDAWNICTWO CZASOPISM I KSIĄŻEK TECHNICZNYCH SIGMA-NOT, WARSZAWA., 2016
175. A. Pacana; M. Zawada, *Doskonalenie organizacji produkcji z wykorzystaniem techniki SMED w ZAPEL S. A.*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
176. D. Michno; A. Pacana, *Wstępna ocena jakości usług kurierskich*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
177. E. Chmiel; D. Głowacz-Czerwonka; M. Hajduk-Stelmachowicz; P. Hydzik; J. Lubczak; A. Pacana; A. Surówka, *Prace Kół Naukowych Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 2015/2016*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
178. E. Grela; A. Pacana, *Badania kontroli emisji zanieczyszczeń spalin silnikowych*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
179. G. Ostasz; A. Pacana, *Risk management in ISO 9000: 2015 standards*, ., 2016
180. I. Liberko; A. Pacana; J. Pacana; A. Woźny, *Health and safety impact on the efficiency and quality of work - on the example of the issue of occupational risk*, ., 2016
181. K. Antosz; A. Pacana, *Evaluation of possibilities of the SMED method use to increase the performance of machines: case study*, ., 2016
182. K. Antosz; A. Pacana, *Szkolenia auditorów wewnętrznych systemu zarządzania jakością z wykorzystaniem metod pracy zespołowej*, OFICYNA WYDAWNICZA POLSKIEGO TOWARZYSTWA ZARZĄDZANIA PRODUKCJĄ., 2016
183. K. Antosz; A. Pacana, *Wskaźnikowa ocena efektywności funkcjonowania maszyn na przykładzie wybranego przedsiębiorstwa – studium przypadku*, OFICYNA WYDAWNICZA POLSKIEGO TOWARZYSTWA ZARZĄDZANIA PRODUKCJĄ., 2016
184. K. Baran; A. Pacana, *Doskonalenie jakości wyrobu z wykorzystaniem metody FMEA w przedsiębiorstwie METAL PROCESS*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016

185. K. Czerwińska; A. Pacana, *Zastosowanie badań nieniszczących – radiograficznych w kontroli jakości tłoka silnika wysokoprężnego*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
186. K. Kamińska; A. Pacana, *Audit wstępny metody 5S w PPUH "BISS"*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
187. K. Kępczyńska; A. Pacana, *Rozwiązanie problemu produkcyjnego z wykorzystaniem metodyki 8D w Polkemic Sp. Z O.O.*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
188. L. Bednarova; A. Pacana; A. Woźny, *The preliminary project of proces template: the failure mode and effect analysis*, ., 2016
189. L. Bednarova; A. Pacana; J. Pacana; A. Woźny, *Application of reverse engineering in the manufacturing process*, CRC PRESS/BALKEMA., 2016
190. L. Bednarova; I. Liberko; A. Pacana; J. Pacana, *Optimization of a logistic chain in distribution logistics as a part of company logistics*, ., 2016
191. M. Dobosz; A. Pacana; P. Saja; A. Woźny, *Determinanty uzupełniające ocenę ryzyka zawodowego kierowcy samochodu ciężarowego*, ., 2016
192. M. Dobosz; A. Pacana; P. Saja; A. Woźny, *Improvement of health and safety conditions at selected workplaces*, CRC PRESS/BALKEMA., 2016
193. M. Dobosz; A. Pacana; P. Saja; A. Woźny; M. Zawada, *Zarządzanie bezpieczeństwem w sytuacjach kryzysowych na przykładzie próbnych ewakuacji w placówkach oświatowych*, ., 2016
194. M. Dobosz; A. Pacana; S. Piotr; A. Woźny, *Analiza ryzyka zawodowego na stanowisku kierowcy autobusu*, ., 2016
195. M. Dobosz; I. Liberko; A. Pacana; A. Woźny, *Improvement of kitchen furniture production with the use fmea method*, ., 2016
196. M. Hajduk-Stelmachowicz; A. Pacana; J. Pacana, *Prace Kół Naukowych Politechniki Rzeszowskiej w roku akademickim 2015/2016*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016
197. O. Jurgilewicz; A. Pacana, *Systemowo-prawne podstawy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy*, OFICYNA WYDAWNICZA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ., 2016